

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету інформаційних
 технологій **Олег САВЕНКО**
 2023р.

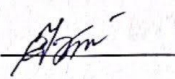

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Українська мова

Галузь знань 12 – Інформаційні технології
Спеціальність 121 – Інженерія програмного забезпечення
Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський
Освітньо-професійна програма – Інженерія програмного забезпечення
Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОЗП.13
Статус дисципліни: обов'язкова, **Мова навчання** Англійська, українська
Факультет – Інформаційних технологій
Кафедра – Української філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Аудиторні заняття								Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Очна (денна)	1	1	4	120			51		69			+	
Разом			4	120			51		69			1	

Робоча програма складена на основі Стандарту вищої освіти, освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів 2023 року та навчального плану.

Робоча програма складена Оксана ЮЩИШИНА

Схвалена на засіданні кафедри української філології

Протокол від 30 серпня 2023 р. № 1.

Зав. кафедри української філології Інна ЦАРАЛУНГА

Робоча програма розглянута і схвалена Вченою радою факультету інформаційних технологій

Голова Вченої ради

 Підпис

Олег САВЕНКО

Хмельницький 2023

УКРАЇНСЬКА МОВА

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	перший
Обсяг кредитів ЄКТС	4
Форми здобуття освіти	Очна (денна)

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «Українська мова» студент має: Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки. Знати та вміти використовувати методи та засоби збору, формулювання та аналізу вимог до програмного забезпечення. Застосовувати на практиці інструментальні програмні засоби доменного аналізу, проєктування, тестування, візуалізації, вимірювань та документування програмного забезпечення. Мати навички командної розробки, погодження, оформлення і випуску всіх видів програмної документації. Вміти документувати та презентувати результати розробки програмного забезпечення. Професійно розвиватися, опрацьовувати україномовні та англійськомовні джерела предметної області, усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань у галузі інженерії програмного забезпечення, адаптуватися до роботи за конкретною професією, пропагувати ведення активного та здорового способу життя як ефективної складової професійного розвитку.

Пререквізити – Вихідна

Кореквізити – Іноземна мова, Громадянське суспільство, економіка та управління, Професійна практика.

Зміст навчальної дисципліни. Стилістичні, лексичні, термінологічні, фразеологічні, ономастичні, орфоепічні, правописні, морфологічні, синтаксичні, пунктуаційні норми. Мова як суспільне явище. Академічна культура. Документ як письмовий різновид ділової української мови. Етикет ділового листування. Основи культури української мови. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Презентація як різновид публічного мовлення. Основи медіаграмотності.

Запланована навчальна діяльність. Практичні заняття – 51 год., самостійна робота – 69 год., разом – 120 год.

Форми (методи) навчання: практичні заняття, самостійна робота.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, словниковий диктант, написання есе, тестування, письмова самостійна робота.

Форма семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Кацавець Р. С. Ділова українська мова. За новим українським правописом: Навчальний посібник. Київ: Алерта. 2020. 306 с.
2. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2012. 352 с.
3. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник-практикум / Г.Л. Вознюк, С.З. Булик-Верхола, І.П. Васишин, М.В.Гнатюк, І.Б. Ментинська, І.Д.Шмілик. 10-е вид., доповн. і виправ. Львів: Ви-во Львівської політехніки, 2019. 308 с.
4. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. К.: Освіта, 2012. 270 с. Режим доступу: <https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf>.
5. Модульне середовище для навчання: <https://msn.khmnu.edu.ua>.
6. Електронна бібліотека університету. <http://library.khmnu.edu.ua>.

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Оксана ЮЩИШИНА

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Українська мова» є однією з обов'язкових дисциплін і займає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення» за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення».

Пререквізити – Вихідна

Кореквізити – Іноземна мова, Громадянське суспільство, економіка та управління, Професійна практика.

Мета дисципліни. Формування національно свідомої, духовно багатого мовної особистості з високим рівнем комунікативної компетенції. Поглиблення знань студентів із сучасної української літературної мови (фонетики, фонології, орфоєпії, орфографії; лексикології, лексикографії, фразеології; морфеміки; словотвору; морфології і синтаксису, пунктуації). Сприяння розвитку в студентів лінгвістичного мислення.

Предмет дисципліни – усна й писемна форми сучасної української літературної мови.

Завдання дисципліни. Сформувати чітке й правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити володіння нормами сучасної української літературної мови; навчити студентів свідомо ставитися до слова, враховуючи стилістичну доцільність слововживання й лексичну сполучуваність; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення студентів; виховати повагу до української літературної мови та мовних традицій.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із та освітньої програми дисципліна сприяє забезпеченню:

компетентностей:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК4. Здатність формулювати та забезпечувати вимоги щодо якості програмного забезпечення у відповідності з вимогами замовника, технічним завданням та стандартами.

програмних результатів навчання:

ПРН1. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.

ПРН9. Знати та вміти використовувати методи та засоби збору, **формулювання** та аналізу вимог до програмного забезпечення.

ПРН14. Застосовувати на практиці інструментальні програмні засоби доменного аналізу, проектування, тестування, візуалізації, вимірювань та **документування програмного забезпечення.**

ПРН16. Мати навички командної розробки, погодження, **оформлення** і випуску всіх видів програмної документації.

ПРН23. Вміти **документувати та презентувати** результати розробки програмного забезпечення.

ПРН27. Професійно розвиватися, **опрацьовувати україномовні та англійськомовні джерела предметної області**, усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань у галузі інженерії програмного забезпечення, адаптуватися до роботи за конкретною професією, пропагувати ведення активного та здорового способу життя як ефективної складової професійного розвитку.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «Українська мова» студент має: Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки. Знати та вміти використовувати методи та засоби збору, формулювання та аналізу вимог до програмного забезпечення. Застосовувати на практиці інструментальні програмні засоби доменного аналізу, проєктування, тестування, візуалізації, вимірювань та документування програмного забезпечення. Мати навички командної розробки, погодження, оформлення і випуску всіх видів програмної документації. Вміти документувати та презентувати результати розробки програмного забезпечення. Професійно розвиватися, опрацьовувати україномовні та англійськомовні джерела предметної області, усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань у галузі інженерії програмного забезпечення, адаптуватися до роботи за конкретною професією, пропагувати ведення активного та здорового способу життя як ефективної складової професійного розвитку.

Політика дисципліни Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції, практичні заняття, лабораторні роботи, тощо, згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, виконувати усі завдання та контрольні точки відповідно до графіка. Пропущені практичні заняття і лабораторні роботи студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять і лабораторних робіт студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:		
	Денна форма		
	лекції	практичні	СРС
<i>Перший семестр</i>			
Тема 1. Стилiстичнi норми.		2	6
Тема 2. Лексичнi норм.		2	6
Тема 3. Термiнологiчнi та фразеологiчнi норми.		2	6
Тема 4. Ономастичнi норми.		2	6
Тема 5. Правописнi норми.		16	16
Тема 6. Морфологiчнi норми.		10	10
Тема 7. Синтаксичнi та пунктуацiйнi норми		17	19
Разом за 1-ий семестр:	-	51	69

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст практичних занять

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
<i>Перший семестр</i>		
1	Мова як суспільне явище. Функції мови. Стилiстичнi норми.	2
2	Лiнгвоцид в Україні. Мовна ситуація в Україні. Лексичнi норми.	2
3	Походження української лексики та мови. Національна мова та її форми. Термiнологiчнi та фразеологiчнi норми.	2
4	Законодавчі основи функціонування української мови. Ономастичнi норми.	2
5	Академічна культура. Мистецтво написання академічних текстів. Правописна норма. Основні правописні зміни 2019 року.	2
6	Поняття про інтелектуальну власність та авторське право. Окремі (складні) випадки літерних позначень звуків: ненаголошені <i>e-и</i> , апостроф, м'який знак в основах українських та іншомовних слів.	2
7	Документ як письмовий різновид ділової української мови. Документування програмного забезпечення. Окремі (складні) випадки літерних позначень звуків: зміни приголосних при їх збігу (у групах - <i>цьк-</i> , <i>-ськ</i> , <i>-зьк-</i> , <i>-ск</i> тощо), спрощення в основах українських та іншомовних слів.	2
8	Державний стандарт. Особливості оформлення тексту. Окремі (складні) випадки літерних позначень звуків: подвоєння та подовження приголосних в основах українських та іншомовних слів.	2
9	Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Правопис складних іменників і прикметників.	2
10	Оформлювання результатів наукової діяльності. Правопис складних	2

	займенників, прислівників і службових частин мови.	
11	Типові помилки при складанні текстів. Класифікатор помилок: загальна характеристика. Композиційні та логічні помилки. Правопис власних назв.	2
12	Тема 12. Роль словників у підвищенні мовної культури. Опрацювання україномовних джерел предметної області. Підсумкові зауваги до орфографічних норм сучасної української літературної мови.	2
13	Документи щодо особового складу. Автобіографія. Резюме. Характеристика. Заява. Морфологічні норми (іменник).	2
14	Довідково-інформаційні документи. Прес-реліз. Доповідна й пояснювальна записки. Морфологічні норми (прикметник, займенник).	2
15	Довідково-інформаційні документи. Довідка. Оголошення. Протокол. Витяг з протоколу. Культура усного фахового спілкування. Морфологічні норми (числівник).	2
16	Етикет ділового листування. Морфологічні норми (дієслово).	2
17	Розпорядчі документи. Наказ. Розпорядження. Морфологічні норми (прислівник, службові частини мови). Особливості вживання деяких прийменникових конструкцій.	2
18	Обліково-фінансові документи. Доручення. Розписка. Кома як найчастотніша пунктограма в реченні. Аргументація вживання коми в простому реченні пунктуаційними правилами.	2
19	Основи культури української мови. Мовленнєвий етикет спілкування. Кома в складному реченні.	2
20	Спілкування як інструмент професійної діяльності. Аргументація вживання коми в складному реченні пунктуаційними правилами.	2
21	Тема 21. Презентація як різновид публічного мовлення. Структурні компоненти презентації. Вибір відповідного жанру, формулювання теми, мети, висновків. Пунктограма «тире». Тире в простому та складному реченнях. Відмінність «тире» та «дефісу».	2
22	Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Структура публічного виступу. Аргументація вживання тире в простому та складному реченнях пунктуаційними правилами.	2
23	Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Психологічні прийоми впливу на слухачів. Пунктограма «двокрапка». Двокрапка у простому та складному реченнях. Пунктограми «крапка з комою», «дужки».	2
24	Основи медіаграмотності. Аргументація вживання двокрапки у простому та складному реченнях пунктуаційними правилами.	3
25	Підсумкове заняття. Орфографічно-пунктуаційний аналіз речення та тексту.	2
	Разом за I семестр:	51

5. 2 Зміст самостійної (індивідуальної) роботи

<i>Номер тижня</i>	<i>Зміст самостійної роботи</i>	<i>Кількість годин</i>
1-2	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	18
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 2 і 3. Підготовка до практичного заняття.	10
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	6
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестового контролю.	6
9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Підготовка до написання есе	6
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	6
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	6
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестового контролю.	6
17	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Підготовка до орфографічно-пунктуаційного аналізу тексту.	5
Разом за 1-ий семестр:		69

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Практичні заняття проводяться з використанням мультимедійних технологій, роздаткового матеріалу і мають за мету – поглибити та закріпити знання студентів із української мови.

7. ФОРМИ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль за засвоєнням навчального матеріалу здійснюється на основі поточного контролю. При оцінюванні знань студентів здійснюються різні засоби контролю, зокрема поточний контроль (опрацювання теоретичного матеріалу), тестові завдання, словниковий диктант, написання есе, письмова самостійна робота.

Проміжний контроль, що полягає у перевірці знань студентів по темах здійснюється у формі тестових завдань.

Одержані студентом оцінки під час поточного, проміжного контролю не перездаються.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з врахуванням вагових коефіцієнтів. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід, вважається невстигаючим.

При оцінюванні знань студентів здійснюються різні засоби контролю, зокрема поточний контроль здійснюється під час практичних занять, при чому враховуються різні

види роботи. Окремо здійснюється контроль за виконанням самостійної та індивідуальної роботи.

Пропущене практичне заняття студент повинен відпрацювати у встановлений викладачем термін. Протягом семестру студент повинен отримати не менше 6 оцінок на практичних заняттях.

При оцінюванні знань студентів викладач керується такими критеріями.

Оцінку „відмінно” отримує студент за глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому він легко орієнтується, понятійного апарату, за уміння зв'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження і конструктивні рішення. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення.

Оцінку „добре” отримує студент за повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування в вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки), нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватись на основі самостійного мислення.

Оцінки "задовільно" заслуговує студент, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, що справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою.

Оцінка „незадовільно” виставляється, коли студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

На основі результатів поточного контролю виставляється підсумкова семестрова оцінка.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми навчання за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль
Усне опитування	Письмове опитування	Тестовий контроль	Есе	Залік
ВК*: 0,3	0,4	0,2	0,1	

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт, ІЗ – індивідуальне завдання.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка	
А	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
В	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
С	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома

			суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

8. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Академічна культура.
2. Державний стандарт. Особливості оформлення тексту.
3. Довідково-інформаційні документи. Довідка. Оголошення. Протокол. Витяг з протоколу.
4. Довідково-інформаційні документи. Прес-реліз. Доповідна й пояснювальна записки.
5. Документ як письмовий різновид ділової української мови.
6. Документи щодо особового складу Автобіографія. Резюме. Характеристика. Заява.
7. Етикет ділового листування.
8. Законодавчі основи функціонування української мови.
9. Зміни приголосних при їх збігу (у групах *-цьк-, -ськ-, -зьк-, -ск* тощо), спрощення в основах українських та іншомовних слів.
10. Кома в складному реченні.
11. Кома як найчастотніша пунктограма в реченні. Кома в простому реченні.
12. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу.
13. Культура усного фахового спілкування.
14. Лексичні норми.
15. Лінгвоцид в Україні. Мовна ситуація в Україні.
16. Мова як суспільне явище. Функції мови.
17. Мовленнєвий етикет спілкування.
18. Морфологічні норми (дієслово).
19. Морфологічні норми (іменник).
20. Морфологічні норми (прикметник, займенник).
21. Морфологічні норми (прислівник, службові частини мови).
22. Особливості вживання деяких прийменникових конструкцій.
23. Морфологічні норми (числівник).
24. Національна мова та її форми.
25. Ненаголошені *e-и*, апостроф, м'який знак в основах українських та іншомовних слів.
26. Обліково-фінансові документи. Доручення. Розписка.
27. Ономастичні норми.
28. Основи культури української мови.
29. Основи медіаграмотності.
30. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки.
31. Оформлювання результатів наукової діяльності.
32. Подвоєння та подовження приголосних в основах українських та іншомовних слів.
33. Поняття про інтелектуальну власність та авторське право.
34. Походження української лексики та мови.
35. Правопис власних назв.
36. Правопис складних займенників, прислівників і службових частин мови.

37. Правопис складних іменників і прикметників.
38. Правописна норма. Основні правописні зміни 2019 року.
39. Презентація як різновид публічного мовлення.
40. Психологічні прийоми впливу на слухачів.
41. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання.
42. Пунктограма «двокрапка». Двокрапка у простому та складному реченнях.
43. Пунктограма «тире». Тире в простому та складному реченнях. Відмінність «тире» та «дефісу».
44. Пунктограми «крапка з комою», «дужки».
45. Розпорядчі документи. Наказ. Розпорядження.
46. Роль словників у підвищенні мовної культури.
47. Спілкування як інструмент професійної діяльності.
48. Стилистичні норми.
49. Структура публічного виступу.
50. Структурні компоненти презентації.
51. Термінологічні та фразеологічні норми.
52. Типові помилки при складанні текстів. Класифікатор помилок: загальна характеристика. Композиційні та логічні помилки.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Станіславова Л. Л., Вільчинська Т. В., Горячок І. В. Українська ділова мова. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт для студентів механічного, технологічного та радіотехнічного напрямів навчання. Хмельницький: ХНУ, 2008. 130 с.

2. Українська мова (за професійним спрямуванням): практикум для студентів усіх напрямів підготовки / А. П. Грицева, Н. В. Подлевська, Л. Л. Станіславова, Л. В. Терещенко, Н. М. Торчинська, І. Б. Царалунга. Хмельницький: ХНУ, 2011. 166 с.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кацавець Р. С. Ділова українська мова. За новим українським правописом: Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2020. 306 с.
2. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2012. 352 с.
3. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник-практикум / Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Васишин, М. В. Гнатюк, І. Б. Ментинська, І. Д. Шмілик. 10-е вид., доповн. і виправ. Львів: Ви-во Львівської політехніки, 2019. 308 с.
4. Український правопис 2019 року. Режим доступу: <https://2019.pravopys.net/>.
5. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. К.: Освіта, 2012. 270 с. Режим доступу: <https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf>.

Допоміжна

1. Глазова О. П. Українська орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 284 с.
2. Глазова О. П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 252 с.

3. Довідник з українського правопису // за ред. І. Вихованця. К., 2006.
4. Караман С. О., Караман О. В. Українська мова: практикум з орфографії та пунктуації. Київ, 2006.
5. Підгурська В. Ю., Голубовська І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
6. Українська мова: Енциклопедія. Київ, 2004. 824 с.
7. Фаріон І. Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. Івано-Франківськ, 2009. 328 с.
8. Фурдуй М. І. Українська мова. Практикум з правопису: Навчальний посібник. Київ: Либідь, 2004. 272 с.
9. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К., Алерта, 2013. 696 с.

Словники

1. Головащук І. С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник. Київ, 2001.
2. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ, 2004.
3. Словник української мови: У 11 т. Київ, 1971 – 1981.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.). Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь, 2005.
5. Український орфографічний словник: Близько 165 тис. слів. За ред. В. М. Русанівського. Київ, 2006.

10.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua>
3. Репозитарій ХНУ: <https://elar.khmnu.edu.ua/home>

KHMELNYTSKYI NATIONAL UNIVERSITY

Dean of IT Faculty O. Savenko
2023.

COURSE PROGRAM

Ukrainian Language

Field of study: 12 - Information Technologies
Major: 121 – Software Engineering
Level of Higher Education: First Level (Bachelor)
Educational program: Software Engineering
Discipline status: Compulsory
Faculty: Information Technologies
Department: Ukrainian Philology

Study mode	Year	Semester	Total Credits ECTS credits	Number of hours						Semester control form			
				Classwork hours				Seminar classes	Independent work, including individual	Course project	Coursework	pass/ fail test	Exam
				Total	Lectures	Laboratory works	Practical classes						
Full-time (Daytime)	1	1	4	68	34		51		69			+	
Total			4	68	34		51		69			1	

The course program is based on the Higher Education Standard, the 2023 Bachelor's degree educational program, and the curriculum.

Program's author *O. Yushchyshyna* O.Yushchyshyna

Approved at the staff meeting of the Department of Ukrainian philology

Minutes from 30 08 2023 No. 1

Chief Department of Ukrainian philology *I. Tsaralunga* I. Tsaralunga

The course program is approved by the Academic Board of the Faculty of Information technologies

Head of the Academic Board *O. Savenko* O. Savenko

Khmelnytskyi 2023

UKRAINIAN LANGUAGE

Type of discipline	Mandatory
Level of higher education	First (bachelor's)
Language of teaching	Ukrainian, English
Semester	first
The amount of ECTS credits	4
Form of education	Full-time (Daytime)

Learning outcomes . According to the Standard of higher education and the educational program, the discipline must provide : **competences** : the ability to think abstractly, analyze and synthesize. Ability to apply fundamental and interdisciplinary knowledge to successfully solve software engineering tasks. Ability to algorithmic and logical thinking.

program learning outcomes: Analyze, purposefully search for and choose information and reference resources and knowledge necessary for solving professional tasks, taking into account modern achievements of science and technology. Know and be able to use methods and tools for gathering, formulating and analyzing software requirements. Apply in practice instrumental software tools for domain analysis, design, testing, visualization, measurements and software documentation. Have skills in team development, approval, design and release of all types of software documentation. Be able to document and present the results of software development. Develop professionally, study Ukrainian and English-language sources of the subject area, realize the need for lifelong learning in order to deepen acquired and acquire new professional knowledge in the field of software engineering, adapt to work in a specific profession, promote an active and healthy lifestyle as an effective component of professional development

Content of the academic discipline . Stylistic, lexical, terminological, phraseological, onomastic, orthographic, spelling , morphological, syntactic, punctuation norms. Language as a social phenomenon. Academic culture. business Ukrainian language. Etiquette of business correspondence. Fundamentals of Ukrainian language culture. Communication as a tool of professional activity. Presentation as a type of public speaking. Basics of media literacy .

Planned educational activity. Practical classes - 51 hours, independent work - 69 hours, together - 120 hours.

Forms (methods) of training : practical classes, independent work.

Forms of evaluation of learning results : oral survey , dictionary dictation, essay writing, testing, written independent work.

Semester control form : pass/fail test

Educational resources:

1. Дегтярьова Т. О. Вступний курс з української мови для студентів-іноземців. Суми, 2019. 415 с.
2. Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2017. 288 с.
3. Мацюк Г. Р. Українська мова. Практичний курс для іноземців: навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 195 с.
4. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. К.: Освіта, 2012. 270 с. Режим доступу: <https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf>.
5. MOODLE Learning Platform. Access to the resource <https://msn.khmnmu.edu.ua>.
6. University Electronic Library. Access to the resource: <http://library.khmnmu.edu.ua>.

Teacher: PhD, associate professor Oxana YUSHCHYSHYNA

3 . EXPLANATORY NOTE

The educational discipline "Ukrainian language" is one of the mandatory disciplines and occupies an important place in the training of specialists of the "bachelor" educational level in the specialty 121 " Software engineering " under the educational and professional program " Software engineering " .

The goal of the discipline . The formation of a nationally conscious, spiritually rich linguistic personality with a high level of communicative competence. Deepening students' knowledge of the modern Ukrainian literary language (phonetics, phonology, orthography, orthography; lexicology, lexicography, phraseology; morphemics; word formation; morphology and syntax, punctuation). To promote the development of students' linguistic thinking.

Subject of discipline - oral and written forms of the modern Ukrainian literary language .

Tasks of the discipline . To form a clear and correct understanding of the role of the state language in professional activity; ensure mastery of the norms of the modern Ukrainian literary language; to teach students to consciously treat the word, taking into account the stylistic expediency of word use and lexical compatibility; to develop self-control skills in compliance with language norms in communication; develop students' creative thinking; to cultivate respect for the Ukrainian literary language and language traditions.

According to ***the Standard of Higher Education*** in Software Engineering and the educational program, the discipline must ensure:

Integral competence

The ability to solve complex specialized tasks or practical problems of software engineering, characterized by complexity and uncertainty of conditions, with the application of theories and methods of information technologies.

General competences :

GC3. Ability to communicate in the national language both orally and in writing.

GC5. Ability to learn and master modern knowledge.

GC6. Ability to search, process and analyze information from various sources.

Professional competences.

GC4. Ability to formulate and ensure software quality requirements in accordance with customer requirements, specifications and standards.

Program learning outcomes .

PLO1. Analyze, purposefully search for and select the information and reference resources and knowledge necessary for solving professional tasks, taking into account modern achievements of science and technology.

PLO9. Know and be able to use methods and tools for gathering, **formulating** and analyzing software requirements.

PLO14. Apply in practice instrumental software tools for domain analysis, design, testing, visualization, measurement and **documentation of software.**

PLO16. Have skills in team development, approval, **design** and release of all types of software documentation.

PLO23. Be able **to document and present** the results of software development.

PLO27. Develop professionally, **study Ukrainian** and English-language **sources of the subject area** , realize the need for lifelong learning in order to deepen acquired and acquire new professional knowledge in the field of software engineering, adapt to work in a specific profession, promote an active and healthy lifestyle as an effective component of professional development

Learning outcomes . As a result of studying the discipline "Ukrainian language", the student must: *possess* the skills of the culture of oral and written communication and norms of

the Ukrainian literary language; *learn* the basic principles of professional communication in the Ukrainian language, the principles and means of official business communication; *master* the scientific principles of modern spelling and use them in the process of professional communication; *pronounce words* correctly , *use* standard accents; *master* the basic forms of speech etiquette for professional communication; master the basics of keeping business documentation in Ukrainian; using means of service and business communication, draw up basic samples of business papers .

Discipline policy The organization of the educational process in the discipline meets the requirements of the provisions on organizational and educational and methodological support of the educational process, the educational program and the curriculum. The student is obliged to attend lectures, practical classes, laboratory works, etc., according to the schedule, not to be late for classes, to complete all tasks and checkpoints according to the schedule. Missed practical classes and laboratory work, the student is obliged to study independently in full and report to the teacher no later than a week before the next certification. For practical classes and laboratory work, the student should prepare for the relevant topic and be active. Knowledge acquired by a person in a discipline or its separate sections in non-formal education is credited in accordance with the Regulation on the procedure for re-enrollment of study results and determination of academic difference in KhNU.

4. COURSE CREDIT STRUCTURE

Name of the section (topics)	The number of hours allocated to:		
	Full-time		
	lectures	practical	SRS
<i>First semester</i>			
Topic 1. Fundamentals of Ukrainian Phonetics and Graphics. Separation of words into syllables.		2	6
Topic 2. The Noun. Category of being / non-being. Personal Pronouns (Nominative Case). Etiquette formulas.		2	6
Topic 3. Genus of Nouns. Possessive Pronouns (Nominative Case).		2	6
Topic 4. Singular and plural Nouns. Body parts. Final test work.		2	6
Topic 5. The Verb. The Future (compound) Tense of Verbs of the imperfect form.		16	16
Topic 6. Personal forms of Verbs <i>їсму, нуму</i> . The Accusative Case of the singular Noun. Food.		10	10
Topic 7. The Accusative Case of the plural Noun (non-being). Personal Pronouns (The Accusative Case).		17	19
Total for the 1st semester:	-	51	69

5. PROGRAM OF EDUCATIONAL DISCIPLINE

5. 1 Content of practical classes

No s/p	Topic of practical lesson	Number hours
<i>First semester</i>		
1	Fundamentals of Ukrainian Phonetics and Graphics. Separation of words into syllables. [1-10]	2
2	The Noun. Category of being / non-being. Personal Pronouns (Nominative Case). Etiquette formulas Etiquette formulas. [1-10]	2
3	Genus of Nouns. Possessive Pronouns (Nominative Case). [1-10]	2
4	Singular and plural Nouns. Body parts. Final test work. [1-10]	2
5	Fundamentals of Ukrainian Phonetics and Graphics. Separation of words into syllables. [1-10]	2
6	The Noun. Category of being / non-being. Personal Pronouns (Nominative Case). Etiquette formulas Etiquette formulas. [1-10]	2
7	Genus of Nouns. Possessive Pronouns (Nominative Case). [1-10]	2
8	Singular and plural Nouns. Body parts. Final test work. [1-10]	2
9	Fundamentals of Ukrainian Phonetics and Graphics. Separation of words into syllables. [1-10]	2

10	Personal forms of Verbs, which in the 3rd person plural have the ending -уть : <i>брати, жити, іти, могли, писати, хотіти</i> . The Locative Case of the singular Noun. [1-10]	2
11	Personal forms of verbs of I: <i>вечеряти, вибирати, гуляти, давати, закінчувати, зустрічати, обідати, починати, святкувати, снідати, чекати</i> . The Dative Case of Personal Pronouns. Personal forms of the Verb <i>подобатися</i> . The Cafe. The Restaurant. Control work. [1-10]	2
12	Personal forms of Verbs, which in the 3rd person plural have the ending -ать, -яць : <i>бачити, боятися, вчити, вчитися, дивитися, любити, платити, просити, робити</i> . [1-10]	2
13	Personal forms of verbs of I and II conjugations <i>говорити, мити, працювати, розмовляти, співати, ставати/стати, танцювати</i> . The Instrumental Case of the singular Noun. Institutions. Final test work. [1-10]	2
14	The Instrumental Case of Personal Pronouns. [1-10]	2
15	Personal forms of verbs of I and II conjugations <i>вмикати, готувати, грати, лежати, прасувати, прати, прибирати, спати, уміти, чистити</i> . The Accusative Case of the singular Adjective. In the room. In the classroom. [1-10]	2
16	The Numeral. Ordinal Numerals. Time. [1-10]	2
17	Verbs of movement <i>йти / ходити, їхати / їздити</i> . The Genitive Case of the Noun. Adverbs of time <i>завжди, інколи, ніколи, часто, щодня, щотижня, щороку...</i> Orientation in the city. [1-10]	2
18	Verbs of movement <i>пливти / плавати, летіти / літати</i> . The Genitive Case of the Noun. Control work. [1-10]	2
19	Personal forms of verbs <i>вирішувати, забувати, заходити, знаходити, зупиняти, одержувати, подорожувати, пробувати, продавати, продовжувати</i> . The Local Case of Personal Pronouns. Travel [1-10]	2
20	Consolidation of information about movement Verbs. [1-10]	2
21	Personal forms of verbs <i>відповідати, давати, допомагати, надсилати, повертати, подобатися, позичати, показувати, пояснювати</i> . The Dative Case of the Noun. At the pharmacy. [1-10]	2
22	Consolidation of information about the Cases of Nouns. Final test work. [1-10]	2
23	The Instrumental Case of Personal Pronouns. [1-10]	2
24	Basics of media literacy. Argumentation of the use of the colon in simple and complex sentences by punctuation rules.	3
25	Final lesson. Spelling and punctuation analysis of sentences and texts.	2
	Total for the 1st semester:	51

5. 2 Content of independent (individual) work

<i>Number week</i>	<i>Self-contained content work</i>	<i>Number hours</i>
1-2	Development of theoretical material. Preparation for practical training.	18
3-4	Processing of theoretical material from T 2 and 3. Preparation for practical training.	10

5-6	Development of theoretical material. Preparation for practical training.	6
7-8	Development of theoretical material. Preparation for practical training. Preparation for test control.	6
9-10	Development of theoretical material. Preparation for practical training. Preparation for writing an essay	6
11-12	Development of theoretical material. Preparation for practical training.	6
13-14	Development of theoretical material. Preparation for practical training.	6
15-16	Development of theoretical material. Preparation for practical training. Preparation for test control.	6
17	Development of theoretical material. Preparation for practical training. Preparation for orthographic and punctuation analysis of the text .	5
Total for the 1st semester:		69

6.

6. TEACHING METHODS

The process of learning in the discipline is based on the use of traditional and modern methods. Practical classes are conducted with the use of multimedia technologies, handouts and are aimed at deepening and consolidating students' knowledge of the Ukrainian language.

7.

7. FORMS AND METHODS OF EVALUATING LEARNING OUTCOMES

8.

Control over learning material is carried out on the basis of current control. When assessing students' knowledge, various means of control are implemented, in particular, current control (processing of theoretical material), test tasks, teacher dictation , essay writing, written independent work.

Intermediate control, which consists in checking the knowledge of students on topics, is carried out in the form of test tasks.

The grades received by the student during the current, intermediate control are not transferred

Each type of work in the discipline is evaluated on *a four-point* scale. The semester final grade is defined as a weighted average of all types of academic work completed and passed *positively* , taking into account the weighting factors . A student who scored a positive weighted average score for the current work and did not pass the final test is considered to have failed.

When assessing students' knowledge, various means of control are carried out, in particular, current control is carried out during practical classes, taking into account different types of work. Independent and individual work is monitored separately.

The student must make up the missed practical session within the deadline set by the teacher. During the semester, the student must receive at least 6 grades in practical classes.

When evaluating students' knowledge, the teacher is guided by the following criteria.

The grade "excellent" is given to the student for a deep and complete mastery of the content of the educational material in which he can easily navigate, conceptual apparatus, for the ability to connect theory with practice, solve practical tasks, express and justify his judgments and constructive decisions. An excellent assessment implies a competent, logical presentation of the answer (both orally and in writing), high-quality external design.

The grade "good" is given to the student for complete assimilation of the educational material, mastery of the conceptual apparatus, orientation in the studied material, conscious use of knowledge to solve practical tasks, competent presentation of the answer, but there were some inaccuracies (errors) in the content and form of the answer, unclear formulations of regularities etc. The student's answer should be based on independent thinking.

"satisfactory" grade is awarded to a student who has demonstrated knowledge of the basic curriculum material to the extent necessary for further study and practical work in a profession that copes with the implementation of practical tasks provided for by the program.

The grade "unsatisfactory" is assigned when the student has scattered, unsystematic knowledge, does not know how to distinguish the main and secondary, makes mistakes in the definition of concepts, distorts their meaning, presents the material chaotically and uncertainly, cannot use knowledge when solving practical tasks.

Based on the results of the current control, a final semester grade is issued.

9. Structuring of the discipline by types of work and evaluation of learning outcomes
full-time students by weighting factors

Auditory work			Independent, individual work	Semester control pass/fail test
Oral survey	Written survey	Test control	Essay	
0.3	0.4	0.2	0.1	

The final semester grade according to the national scale and the ECTS scale is set in an automated mode after entering all grades into the electronic journal. At the same time, according to the national scale, "credited" is indicated, and according to the ECTS scale, the letter designation of the grade corresponding to the number of points scored by the student.

10. Correlation of the institutional rating scale and the ECTS rating scale

Evaluation of ECTS	Interval scale of points	Domestic assessment	
		Grade	Description
A	4.75–5.00	5	<i>Excellent</i> - deep and complete mastery of the basic material and identification of relevant skills and abilities
B	4.25–4.74	4	<i>Good</i> - complete knowledge of the educational material with a few minor errors
C	3.75–4.24	4	<i>Good</i> - a generally correct answer with two or three significant errors
D	3.25–3.74	3	<i>Satisfactory</i> - incomplete mastery of the software material, but sufficient for practical activity in the profession
E	3.00–3.24	3	<i>Satisfactory</i> - incomplete mastery of the program material that meets the minimum assessment criteria
FX	2.00–2.99	2	<i>Unsatisfactory</i> – the unsystematic nature of the acquired knowledge and the impossibility of continuing education without additional knowledge of the discipline
F	0.00–1.99	2	<i>Unsatisfactory</i> - serious further work and re-study of the discipline is necessary

8. QUESTIONS FOR SELF-CONTROL

1. How do you change the gender of adjectives in Ukrainian when modifying feminine nouns?
2. What is the past tense form of the verb "бути" in Ukrainian?
3. Provide an example of an adverb of time in Ukrainian.
4. How do you describe someone's appearance in Ukrainian using adjectives?
5. In Ukrainian, which personal verb forms end with -ють in the 3rd person plural?
6. Give an example of a defining adverb in Ukrainian.
7. What is the primary function of adverbs of mode of action?
8. How do you express the numeral "twenty-five" in Ukrainian using cardinal numbers?
9. Describe the steps to design effective software documentation.
10. Construct a third type conditional sentence in Ukrainian.
11. Can you list the personal pronouns in Ukrainian along with their gender and number forms?
12. How do adjectives in Ukrainian agree with the nouns they modify in terms of number?
13. What is the future tense form of "to go" in Ukrainian?
14. Provide an example sentence using an adverb of place in Ukrainian.
15. Describe a typical interaction with friends in Ukrainian.

16. Explain the use of numerals in the context of shopping in Ukrainian.
17. How do you adjust adjectives in Ukrainian to match neuter nouns?
18. In Ukrainian, what is the present tense first-person singular form of "to write"?
19. What are the key elements to consider when modeling software documentation?
20. Describe a family member using Ukrainian adjectives and verbs in past tense.
21. Identify the verb form used for an ongoing action in the past in Ukrainian.
22. Give an example of a personal form of the verb "to have" that has the ending -ють.
23. How do you determine the correct form of an adjective when it describes multiple nouns?
24. Can you provide a sentence using both an adverb of place and time in Ukrainian?
25. What is the difference between the use of cardinal and ordinal numerals in Ukrainian?
26. Accounting and financial documents. Authorization. Receipt.
27. Onomastic norms.
28. Fundamentals of Ukrainian language culture.
29. Basics of media literacy .
30. Peculiarities of a scientific text and a professional scientific presentation of thought.
31. Forming the results of scientific activity.
32. Doubling and lengthening of consonants in the bases of Ukrainian and foreign words.
33. The concept of intellectual property and copyright.
34. Origin of Ukrainian vocabulary and language.
35. Spelling of proper names.
36. Spelling of complex pronouns, adverbs and official parts of speech.
37. Spelling of compound nouns and adjectives.
38. Spelling norm. The main spelling changes of 2019.
39. Presentation as a type of public speaking.
40. Psychological methods of influence on listeners.
41. Public speaking as an important means of persuasion communication.
42. Punctuation "colon". Colon in simple and complex sentences.
43. Punctuation "dash". Dashes in simple and complex sentences. Difference between "dash" and "hyphen".
44. Punctuation marks "semicolon", "brackets".
45. Management documents. Order. Order.
46. The role of dictionaries in improving linguistic culture.
47. Communication as a tool of professional activity.
48. Stylistic norms.
49. The structure of a public speech.
50. Structural components of the presentation.
51. Terminological and phraseological norms.
52. Typical mistakes when composing texts. Error classifier: general characteristics. Compositional and logical errors.

11. TEACHING AND LEARNING MATERIALS

The educational process in the discipline is fully and in sufficient quantity provided with the necessary educational and methodological literature.

11. RECOMMENDED LITERATURE

12.

1. Барчук О., Волкова О., Ворона Н. Українська для іноземців. Elementary: навч. посіб. / За ред. Т. О. Дегтярьової. Суми, 2017. 400 с.
2. Вальченко І. В., Прилуцька Я. М. Ласкаво просимо!: навч. посіб. з укр. мови для інозем. студ.: у 2 ч. Харків, 2011. Ч. 1. 386 с.
3. Василенко Н. В. Вивчаємо українську мову: елементарний курс для іноземних студентів. Черкаси, 2017. 150 с.

4. Вступний курс з української мови для студентів-іноземців підготовчого відділення / за ред. Т.О. Дегтяррової. 5-те вид., стер. Суми, 2017. 415 с.
5. Збірник текстів та вправ з української мови для іноземних студентів усіх спеціальностей (I–II курс): метод. рекомендації для практ. занять та сам. роб. / Уклад. Арделян М. В. Харків: ХДУХТ, 2015. 74 с.
6. Мазурик Д. українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків, 2017. 288 с.
7. Макарова Г. І., Паламар Л. М., Присяжнюк Н. К. Розмовляймо українською. Елементарний курс: навч. посіб. Київ, 2011. 222 с.
8. Макарова Г. І., Паламар Л. М., Присяжнюк Н. К. Розмовляймо українською. Основний курс: навч. посіб. 2-е вид.; доповн. та переробл. Київ, 2012. Ч. 3. 188 с.
9. Мацюк Г. Р. Українська мова. Практичний курс для іноземців: навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 195 с.
10. Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців. Практикум (Рівні B1-B2). 2-е вид.; змін. й доп. Тернопіль, 2017. 212 с.

Dictionaries

1. Головащук І. С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник. Київ, 2001.
2. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ, 2004.
3. Словник української мови: У 11 т. Київ, 1971 – 1981.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.). Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь, 2005.
5. Український орфографічний словник: Близько 165 тис. слів. За ред. В. М. Русанівського. Київ, 2006.
6. Aldrich, M., Shilova, L. (2022). Beginning Learner's Ukrainian Dictionary, Lingualism. 150 p.

11. INFORMATION RESOURCES

1. MOODLE Learning Platform. Access to the resource <https://msn.khmnu.edu.ua>.
2. University Electronic Library. Access to the resource: <http://library.khmnu.edu.ua>.
3. University Repository. Access to the resource <https://elar.khmnu.edu.ua/home>.